

PANEVĖŽIO RAJONO
SAVIVALDYBĖS

**VISUOMENĖS
SVEIKATOS
BIURAS**

SUAUGUSIŲJŲ GYVENSENOS TYRIMAS

2018 M. RODIKLIŲ SUVESTINĖ

Panevėžys, 2019

Įvadas

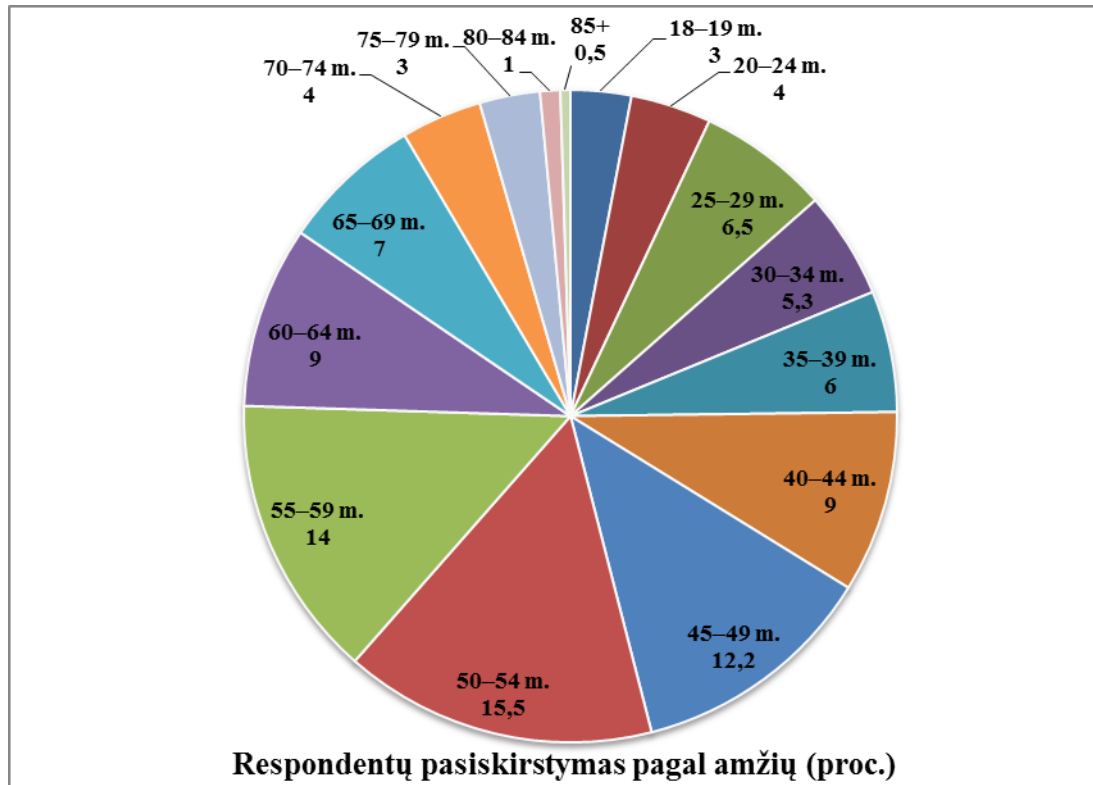
Suaugusiųjų gyvenimo tyrimo suvestinėje pateikiami apibendrinti 2018 metais atlikto pirmojo suaugusių gyventojų gyvenimo tyrimo rezultatai. Tyrimas atliktas vykdamas Sveikatos apsaugos ministro įsakymą (2003 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“), nurodantį periodiškai savivaldybėse atlikti suaugusiųjų gyvenimo tyrimus. Tyrimas atliktas vadovaujantis Higienos instituto parengta gyvenimo tyrimų organizavimo ir vykdymo metodika. Tyrimui naudotas su Sveikatos apsaugos ministerija suderintas klausimynas. 2018 m. suaugusiųjų gyvenimo tyrimo duomenų bazę sudarė 24 889 respondentų užpildytos anketos, kurių duomenis iki 2018 m. liepos 25 d. Higienos institutui perdavė apklausas vykdančios savivaldybės aptarnaujantys visuomenės sveikatos biurai. Visose savivaldybėse formuotos reprezentatyvios imtys, atsižvelgiant į gyventojų skaičių savivaldybėje, lytį, gyvenamąją vietovę. Apklausos vyko 2018 m. kovo–gegužės mėnesiais. Tyrime dalyvavo 18 metų ir vyresni Panevėžio rajono gyventojai.

Tyrimo rezultatai pristatomi pagal 16 suaugusiųjų gyvenimo stebėsenos rodiklių, patvirtintų Sveikatos apsaugos ministro įsakymu (2018 m. gruodžio 6 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-1407 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. V-488 „Dėl Bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo). Rodikliai suskirstyti į tris grupes:

- ✓ *gyvenimo kokybės, sveikatos, laimingumo vertinimas, prislėgta nuotaika, bendravimas;*
- ✓ *sveikatos elgsena (fizinis aktyvumas ir mitybos įpročiai);*
- ✓ *rizikingas elgsenis (tabako, elektroninių cigarečių rūkymas, alkoholio vartojimas, narkotinių medžiagų vartojimas).*

TYRIMO APIMTYS IR SOCIODEMOGRAFINIAI RESPONDENTŲ DUOMENYS

	Planuota apklausti	Apklausta					
		Iš viso	Vyrai (proc.)	Moterys (proc.)	Kaimas (proc.)	Miestelis (proc.)	Miestas (proc.)
Lietuva	24 850	24 889	10 974 (44,2)	13 862 (55,8)	7 963 (32,1)	5 052 (20,4)	11 810 (47,6)
Panevėžio rajonas	417	417	202 (48,4)	215 (51,6)	201 (48,2)	199 (47,7)	17 (4,1)

Sociodemografiniai duomenys	Dalis (proc.)
Tautybė	
Lietuvis/lietuvė	99,3
Rusas/rusė	0,5
Lenkas/lenkė	0,0
Kita	0,2
Šeiminė padėtis	
Vedęs (ištekėjusi) arba gyvena nesusituokus	68,6
Nevedęs (neištekėjusi)	17,3
Išsiskyres (-usi)	7,4
Našlys (-ė)	6,7
Išsilavinimas	
Pradinis	0,7
Pagrindinis	9
Vidurinis	22
Specialusis vidurinis	23,3
Aukštesnysis	15,8
Aukštasis koleginiis	8,2
Aukštasis universitetinis	21

Sociodemografiniai duomenys	Dalis (proc.)
Pagrindinis užsiėmimas	
Dirba	69,1
Bedarbis (-ė)	6,2
Studentas (-ė)	1
Moksleivis (-ė)	2,6
Pensininkas (-ė)	14,9
Kita (neįgalumas, vaiko priežiūros atostogos)	6,2
Pajamos	
Mažiau nei 100 Eur	4,5
100-299 Eur	30
300-399 Eur	24,8
400-499 Eur	16,5
500-699 Eur	14,6
700 Eur ir daugiau	9,6

SUAUGUSIŲJŲ GYVENSENOS RODIKLIAI

1. GYVENIMO KOKYBĖS, SVEIKATOS, LAIMINGUMO VERTINIMAS, PRISLĖGTA NUOTAIKA, BENDRAVIMAS

1.1. Gyvenimo kokybės, sveikatos, laimingumo vertinimas, prislėgta nuotaika (proc.)

	Suaugusiųjų, kurie savo gyvenimo kokybę vertina kaip gerą ir labai gerą, dalis	Suaugusiųjų, kurie vertina savo sveikatą kaip gerą ir labai gerą, dalis	Suaugusiųjų, kurie jaučiasi laimingi ir labai laimingi, dalis	Suaugusiųjų, kuriuos per praėjusį mėnesį buvo apėmusi prislėgta nuotaika, nerimas šiek tiek labiau ir daug labiau nei anksčiau, dalis
Lietuva	61,8	58,1	58,1	16,6
Panevėžio r.	59,5	57,5	62,8	16,6

1.2. Bendravimas su šeimos nariais, giminaičiais, draugais

	Dalis suaugusiųjų, kurie bent kelis kartus per mėnesį bendrauja su:		
	Šeimos nariais	Giminaičiais	Draugais
Lietuva	94,2	77,2	83,5
Panevėžio r.	94,9	80,8	84,4

2. SVEIKATOS ELGSENA

2.1. Fizinis aktyvumas ir mitybos įpročiai (proc.)

	Suaugusiųjų, kurie užsiima energinga fizine veikla bent po 30 min. 5 dienas per savaitę ar dažniau, dalis	Suaugusiųjų, kurie bent kartą per dieną valgo daržoves (neįskaitant bulvių), dalis	Suaugusiųjų, kurie bent kartą per dieną valgo vaisius, dalis	Suaugusiųjų, kurie papildomai nededa druskos į paruoštą maistą, dalis
Lietuva	40,5	42,0	34,7	43,8
Panevėžio r.	55,2	38,9	34,0	43,5

3. RIZIKINGAS ELGESYS

3.1. Tabako gaminių, elektroninių cigarečių, alkoholinių gėrimų, narkotinių ar psichotropinių medžiagų vartojimas (proc.)

	Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų kasdien rūkė tabako gaminius, dalis	Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų kasdien rūkė elektronines cigaretes, dalis	Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų kasdien vartojo alkoholinius gėrimus, dalis	Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų vartojo alkoholinius gėrimus kartą per savaitę ir dažniau, dalis
Lietuva	17,3	1,1	1,5	22,0
Panevėžio r.	22,6	1,2	1,5	23,2

	Suaugusiųjų, kurie per paskutinius 12 mėnesių vartojo alkoholinius gėrimus kartą per savaitę ir dažniau, dalis	Suaugusiųjų, kurie per paskutines 30 dienų bent kartą vartojo narkotinių ar psichotropinių medžiagų be gydytojo paskyrimo, dalis	Suaugusiųjų, kurie per paskutinius 12 mėnesių bent kartą vartojo narkotinių ar psichotropinių medžiagų be gydytojo paskyrimo, dalis
Lietuva	15,7	2,1	3,2
Panevėžio r.	14,4	0,0	1,2

Duomenis analizavo: visuomenės sveikatos stebėsenos specialistė Inga Mackelienė